

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. директора
Навчально-наукового інституту
«Каразінський інститут
міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»
Микола ПИСАРЄВСЬКИЙ

2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

«Ціноутворення на світових товарних ринках»

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

освітня програма: «Міжнародні економічні відносини»

вид дисципліни: обов'язкова

ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2024/2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
17 вересня 2024 року, протокол № 2

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Наталія НЕПРЯДКІНА, к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

Протокол № 2 від 9 вересня 2024 року

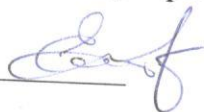
В.о. завідувача кафедри

Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»

Гарант освітньо-професійної програми

Олена ХАНОВА

Програму погоджено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол № 1 від 17 вересня 2024 року

Голова науково-методичної комісії

Ганна ПАНАСЕНКО

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана факультету
міжнародних економічних відносин
та туристичного бізнесу
Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

“28” серпня 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

«Ціноутворення на світових товарних ринках»

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

освітня програма: «Міжнародні економічні відносини»

вид дисципліни: обов'язкова

факультет: міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2024/2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“28” серпня 2024 року, протокол № 19

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Наталія НЕПРЯДКІНА, к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Протокол № 19 від “26” серпня 2024 року

В.о. завідувача кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

(підпис)

Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

Олена ХАНОВА

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол № 16 від “28” серпня 2024 року

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис)

Олена МИКОЛЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «**Ціноутворення на світових товарних ринках**» складена згідно з освітньо-професійною програмою «Міжнародні економічні відносини», підготовки бакалавра за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини

1. Опис навчальної дисципліни

1.1 Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів сучасного економічного мислення та системи глибоких теоретичних знань і практичних навичок з питань ціноутворення, що відбувається на рівні господарюючих суб'єктів, а також навчити орієнтуватись їх у механізмі формування світових цін на товари вітчизняного та імпортного виробництва, розуміння маркетингового впливу підприємства на споживача з метою забезпечення ринкової рівноваги між попитом і пропозицією в умовах виходу на світовий ринок.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування таких загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК11. Здатність працювати в команді.

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- формування таких фахових компетентностей:

ФК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з

урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

ФК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ФК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ФК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причиннонаслідкових та просторово-часових зв'язків.

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

1.3. Кількість кредитів 3

1.4. Загальна кількість годин 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
8-й	8-й
Лекції	
24 год.	10 год. (з них 2 аудиторних, 8 дистанційних)
Практичні, семінарські заняття	
12 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
54 год.	80 год.
Індивідуальні завдання (год.)	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти таких результатів:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

ПРН4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.

ПРН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

ПРН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

ПРН13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

ПРН14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

ПРН15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ПРН18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ПРН22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційноаналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

ПРН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Основні поняття ціноутворення на світовому товарному ринку

Тема 1. Теоретичні основи ціноутворення на міжнародних ринках

Теорії ціноутворення. Теорія трудової вартості, теорія витрат виробництва, теорія трьох чинників виробництва, теорія визначення ціни виходячи з коливання попиту та пропозиції. Вплив попиту та пропозиції на формування ринкових цін.

Концепції ціноутворення. Витратна концепція. Маржиналістська концепція. Концепція неокласичного синтезу. Конкуренція і монополія як чинники ціноутворення. Ціноутворення в умовах: досконалої конкуренції, монополістичної конкуренції, олігополії, досконалої монополії. Нефункціональний попит.

Тема 2. Світові ціни та їх основні види

Специфіка світових цін. Сутність світової ціни. Види цін у міжнародній торгівлі. Види публічних цін: довідкові ціни, біржові котирування, ціни аукціонів, ціни пропозицій великих фірм, статистичні зовнішньоторговельні ціни. Розрахункові ціни. Контрактні ціни та їх види. Тверда ціна. Рухлива ціна. Ковзаюча ціна. Базисні умови фактурної ціни.

Тема 3. Специфіка ціноутворення на світовому товарному ринку

Ціноутворюючі фактори світового ринку: загальноекономічні, економічні, специфічні, спеціальні, неекономічні. Принципи ціноутворення на світовому ринку. Політика вільної торгівлі. Політика протекціонізму. Види митних зборів. Особливості цін у міжнародній торгівлі. Встановлення початкової ціни. Трансферні ціни.

Тема 4. Чинники ціноутворення на світовому ринку

Алгоритм і класифікація чинників ціноутворення. Ціноутворюючі фактори світового ринку. Тенденції руху цін. Тривалі тенденції руху цін. Середньострокові циклічні коливання. Короткострокові коливання цін. Аналіз впливу вартості виробництва. Рентний принцип ціноутворення. Принцип

усередненої вартості. Зв'язок системи ціноутворення з механізмом розподілу доходів. Аналіз впливу конкурентної боротьби на процеси ціноутворення. Основні тенденції в характері конкуренції на світових ринках. Види цінової конкуренції. Життєвий цикл товару та цінова політика монополій. Нецінова конкуренція.

Розділ 2. Методи й механізм формування цін на світовому товарному ринку

Тема 5. Методи міжнародного ціноутворення

Класифікація методів міжнародного ціноутворення: витратні методи, ринкові методи, параметричні методи. Метод повних витрат та його модифікації. Метод надбавок (метод “витрати плюс”). Метод доходу на капітал (метод аналізу рентабельності інвестицій). Метод цільового прибутку. Метод розрахунку ціни на основі аналізу беззбитковості. Ринкові методи ціноутворення. Методи визначення цін з орієнтацією на попит. Методи визначення цін з урахуванням конкуренції. Аналогові методи. Параметричні методи ціноутворення. Метод питомих показників. Метод регресійного аналізу. Агрегатний метод.

Тема 6. Механізм формування зовнішньоторгових цін

Специфіка зовнішньоторговельних цін. Склад та структура зовнішньоторгової ціни. Цінова політика та стратегія. Фактори впливу на характер цінних стратегій. Етапи процесу міжнародного ціноутворення. Вибір цілі. Визначення попиту. Аналіз витрат. Аналіз цін конкурентів. Вибір методу ціноутворення. Встановлення ціни. Система поправок до зовнішньоторговельних цін.

Тема 7. Особливості ціноутворення на світовому ринку окремих видів товарів та послуг

Основні риси ціноутворення на продукцію обробної промисловості. Специфіка ціноутворення на ринку послуг. Ціноутворення на туристичні послуги. Ціноутворення на медичні послуги. Ціноутворення на послуги громадського харчування.

Міжнародний трансфер технологій. Основні форми міжнародного технологічного обміну. Відмінності інтелектуальної власності від інших видів власності. Принципи ціноутворення на об'єкти інтелектуальної власності. Формування цін у ліцензійній торгівлі. Роялті. Паушальний платіж.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усьо го	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Основні поняття ціноутворення на світовому товарному ринку												
Тема 1. Теоретичні основи ціноутворення на міжнародних ринках	8	2				6	12	2				10
Тема 2. Світові ціни та їх основні види	12	4	2			6	12	2				10

Тема 3. Специфіка ціноутворення на світовому товарному ринку	12	4	2			6	12	2				10
Тема 4. Чинники ціноутворення на світовому ринку	10	2	2			6	10					10
Разом за розділом 1	42	12	6			24	46	6				40
Розділ 2. Методи й механізм формування цін на світовому товарному ринку												
Тема 5. Методи міжнародного ціноутворення	16	4	2			10	22	2				20
Тема 6. Механізм формування зовнішньоторгових цін	16	4	2			10	10					10
Тема 7. Особливості ціноутворення на світовому ринку окремих видів товарів та послуг	16	4	2			10	12	2				10
Разом за розділом 2	48	12	6			30	44	4				40
Усього годин	90	24	12			54	90	10				80

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Світові ціни та їх основні види	2
2	Специфіка ціноутворення на світовому товарному ринку	2
3	Чинники ціноутворення на світовому ринку	2
4	Методи міжнародного ціноутворення	2
5	Механізм формування зовнішньоторгових цін	2
6	Особливості ціноутворення на світовому ринку окремих видів товарів та послуг	2
Разом		12

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна ф/н	заочна ф/н
1	Теоретичні основи ціноутворення на міжнародних ринках Опрацювання додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	6	10
2	Світові ціни та їх основні види Опрацювання додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	6	10

3	Специфіка ціноутворення на світовому товарному ринку За допомогою рекомендованої літератури та лекційного матеріалу вивчити питання теми з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	6	10
4	Чинники ціноутворення на світовому ринку Опрацювання додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	6	10
5	Методи міжнародного ціноутворення Розв'язання практичних завдань	10	20
6	Механізм формування зовнішньоторгових цін Розв'язання ситуаційних завдань	10	10
7	Особливості ціноутворення на світовому ринку окремих видів товарів та послуг Розв'язання ситуаційних завдань	10	10
	Разом	54	80

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

7. Методи навчання

Лекція як поєднання словесних, наочних, індуктивних, дедуктивних, пояснювально-ілюстративних методів навчання, бесіди, дискусії.

Практичне заняття як поєднання методу кейсів, проблемного підходу, евристичного, дослідницького та проектного методів.

Застосування інтерактивних засобів навчання через використання навчальної платформи LMS Moodle та Zoom, а також їхніх можливостей, зокрема: інтерактивні технології кооперативного та колективно-групового навчання, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань, робота в малих групах, діалог, синтез думок, спільний проект, пошук інформації, кейс-метод, дискусія, дебати.

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Ціноутворення на світових товарних ринках» застосовуються такі методи контролю: усний, письмовий, тестовий. Контрольні заходи здійснюються з метою оцінки рівня підготовки студентів з дисципліни на різних етапах її вивчення й здійснюються у вигляді поточного та підсумкового семестрового контролю (заліку). Поточний контроль проводиться під час семінарських занять у вигляді усного або письмового опитування, виступів студентів під час обговорення питань, самостійної роботи тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) враховується під час визначення підсумкової залікової оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей, а також підсумкових заняттях.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів: тестові завдання; експрес-опитування; дискусія; розв'язування практичних завдань.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять. Сума балів, які студент денної та дистанційної форм навчання може набрати протягом навчального семестру, дорівнює 60. Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється по завершенню курсу на підсумкових заняттях.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в строки, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією робочою програмою дисципліни «Ціноутворення на світових товарних ринках».

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного й підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів семестрового контролю складає 100.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку в 8 семестрі. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять.

Поточний контроль – 60 балів, з них:

- 30 балів (активна робота на практичних заняттях, що передбачає вирішення практичних завдань, моделювання ситуацій, робота з ситуативними кейсами);
- 30 балів (підготовка 3 презентацій із доповіддю за зазначеними темами, кожна з яких має вагу в 10 балів).

Підсумковий контроль – 40 балів: 20 тестових завдань; студент одержує 2 бали за кожну правильну відповідь (тести дистанційно на платформі Moodle в курсі «Ціноутворення на світових товарних ринках», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=1533>)

9. Схема нарахування балів

для студентів денної та заочної (дистанційної) форм навчання

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання					Залік	Сума
Розділ 1	Розділ 2	Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом		
T1-T4	T5-T7					
60				60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку, або екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 20 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять.

Поточний контроль – 60 балів, з них:

- 30 балів (активна робота на практичних заняттях, що передбачає вирішення практичних завдань, моделювання ситуацій, робота з ситуативними кейсами);

- 30 балів (підготовка 3 презентацій із доповіддю за зазначеними темами, кожна з яких має вагу в 10 балів).

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Теорія і практика ціноутворення на міжнародних ринках: навч. посіб. / Н.В. Непрядкіна та ін. Харків: Видавництво «Форт», 2018. 126 с.
2. Маркетингове ціноутворення : навчальний посібник / М.М. Бучнєв. — Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. – 134 с.: іл., табл.
3. Окландер М.А., Чукурна О.П. Маркетингова товарна політика : підручник. / М.А. Окландер, О.П. Чукурна. — К. : Центр учбової літератури, 2020. — 284 с.
4. Макаренко Н.О., Лищенко М.О. Маркетингове ціноутворення. Теоретичні основи: навч. посіб. Буринь: ПП «Буринська районна друкарня», 2020. 129 с.
5. Ціни і ціноутворення : підручник / Харків. нац. автомоб.-дор. ун-т ; за ред. А. В. Непрана, І. Ю. Шевченко. – Харків : ПП Іванченка, 2024. – 446 с.

Допоміжна література

1. Ціноутворення: курс лекцій/ О.І. Лисак, Л.О. Андрєєва., В.М. Тебенко – Мелітополь: Люкс, 2020. – 193 с.

2. Ю.І. Літвінов. Ціноутворення в умовах ринку: навчальний посібник. ЦНЛ, 2022. – 400 с.
3. Ціноутворення: курс лекцій / О.І. Лисак, Л.О. Андрєєва., В.М. Тебенко. Мелітополь: Люкс, 2020. 193 с.
4. Колесников О. В. Ціноутворення. Навчал. посібник. Видання 4-е. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 156 с.
5. Круш П. В. Ціноутворення: підручник / П. В. Круш, О. І. Андрусь: відп. Редактор В. М. Марченко. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського: Політехніка, 2019. 291 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Закон України «Про ціни та ціноутворення» (зі змінами та доповненнями, внесеними законами України) від 09.06.2022 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>
2. Закон України «Про захист економічної конкуренції» (з урахуванням змін та доповнень) від 07.05.2022 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
3. Закон України «Про захист прав споживачів» (з урахуванням змін та доповнень) від 19.11.2022 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
4. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність»(з урахуванням змін та доповнень) від 01.08.2022 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
5. Господарський кодекс України (з урахуванням змін та доповнень) від 19.08.2022 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
6. Митний кодекс України (з урахуванням змін та доповнень) від 01.10.2022 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
7. Податковий кодекс України (з урахуванням змін та доповнень) від 11.12.2022 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непереборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється згідно з наказами / розпорядженнями ректора або за змішаною формою навчання (дистанційно, за затвердженим розкладом занять): на платформі Zoom проводяться всі лекційні / практичні заняття, а також дистанційно на платформі Moodle.